

Godina čitanja

Istraživanje hrvatskog tržišta knjiga 2020. pokazalo je da je čitanost u Hrvatskoj u proteklih godinu dana narasla za sedam posto, s 42 na 49 posto. Ovih 49 posto čitača odnosi se na postotak osoba u Republici Hrvatskoj u dobi od 16 godina i više koji su u posljednjih godinu dana pročitali barem jednu knjigu, osim obavezne literature u školama. Među čitačima najviše je onih koji u godinu dana pročitaju dvije knjige. Knjige češće čitaju žene, njih 55 posto, osobe u dobi od 26 do 35 godina, njih 60 posto i visokoobrazovane osobe – 78 posto. Pročitane knjige najviše se posuđuju u knjižnicama (44 posto) ili se kupuju (38 posto), a u većoj ih mjeri kupuju mlade osobe u dobi od 26 do 35 godina i oni s višim primanjima kućanstva.

S obzirom na to da je u vrijeme pandemije zabilježeno da ljudi više čitaju knjige, bit će zanimljivo vidjeti rezultate novog istraživanja hrvatskog tržišta knjiga. Podaci pokazuju da je čitanost u Hrvatskoj porasla, no još uvijek ima prostora za napredovanje i približavanje zemljama u kojima je postotak čitanosti daleko veći. U tom smjeru poduzimaju se dodatni koraci – Vlada Republike Hrvatske podržala je prijedlog Ministarstva kulture i medija da se 2021. godina proglašava Godinom čitanja. Realizacija je to mjere Akcijskog plana Nacionalne strategije poticanja čitanja, koju je Vlada usvojila 2017. godine, a koja pridonosi razvoju kulture čitanja i omogućava što većem dijelu društva čitanje sa zadovoljstvom i razumijevanjem.

Kako je istaknuto ovim povodom, uslijed pandemije i smanjene mogućnosti organizacije i sudjelovanja u kulturnim događanjima na dosada uobičajene načine jedna od kulturnih djelatnosti koja bi u ovoj situaciji mogla priskrbiti više pozornosti i vremena jest upravo čitanje. Budući da je čitanje jedan od preduvjeta sudjelovanja u kulturi, ono izravno i neizravno utječe na poboljšanje ukupne kvalitete života pojedinca i društva što nam je u ovim iznimnim okolnostima prijeko potrebno. Najavljeno je da će se tijekom Godine čitanja osmisliti i provoditi nove aktivnosti (dodijeliti nagrada za najbolju knjižaru, proglasiti će se »ambasadori čitanja«, organizirati međunarodna konferencija o čitanju, dodijeliti nagrada mladih za književnost, organizirati »mala noćna čitanja« i drugo), koje će pridonijeti afirmaciji čitanja. Aktivnosti koje Ministarstvo kulture i medija i drugi dionici u kulturi redovno provode u cilju promocije knjige i čitanja tijekom Godine čitanja dobit će dodatnu vidljivost.

Zašto je čitanje važno? Primjerice, identifikacijski modeli koji se javljaju u književnosti nude mogućnosti za uspješnije razumijevanje međuljudske komunikacije, bolje rješavanje konflikata ili potpunije shvaćanje onoga što nam u životu pomaže ili što nam prijeti. Čitanje povećava emotivnu inteligenciju i toleranciju. Puno je različitih emocionalno-spoznajnih, stručnih i korisnih razloga za poticanje čitanja, ali jednako tako je važno čitanje koje razvija samosvijest, samopouzdanje i vrijednosti koje nisu uvijek mjerljive, vidljive, ali su dugoročno važne za kvalitetu života pojedinca i opće dobro zajednice.

Jednako kao što čitanje pridonosi razvoju društva, tako i društvo treba omogućiti usvajanje i razvijanje čitateljskih navika i oblikovanje kompetentnih čitatelja. Sve je to navedeno u obrazloženju zašto je 2021. proglašena Godinom čitanja. Na Logos učiteljici pronašli smo dodatna objašnjenja zašto je važno čitati djeci i poticati čitanje u kasnijoj dobi. Čitanje i njegovo poticanje važno je u socijalnom, intelektualnom i emocionalnom razvoju djeteta. Čitanjem razvijamo kritičko mišljenje – od slikovnica do romana, u svakoj od knjiga krije se neka pouka i u nju su utkane neke životne vrijednosti. Razgovorom o situacijama u kojima se nalaze likovi iz priča, pokušajem pronalaska rješenja za takve situacije, detektiranjem pozitivnih i negativnih karakteristika likova razvijamo i potičemo kritičko mišljenje. Čitanjem se razvija dječja kreativnost, njime se razvija vokabular, razvija se i empatija, a čitanjem razvijamo i komunikacijske vještine. Knjige su također pomoćnice u odgoju djeteta.